

Sygn. akt IV CZ 47/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. D.

przeciwko Z. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 grudnia 2021 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 marca 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 19 marca 2021 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego Z. B. od wyroku z dnia 2 grudnia 2020 r. Wskazał, że postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 marca 2021 r. pozwany został zwolniony od opłaty od skargi kasacyjnej ponad kwotę 2000 zł. Odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi pozwanego w dniu 4 marca 2021 r. Opłata od skargi nie została uiszczona w terminie, co uzasadniało odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (u.k.s.c.) oraz art. 233 § 1 k.p.c. W oparciu o te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W zażaleniu został zawarty wniosek o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny ustalił sytuację rodzinną i majątkową pozwanego w oparciu o złożone przez niego oświadczenie obejmujące informacje o majątku, dochodach, wydatkach i stanie rodzinnym. Stwierdził, że dochód na członka rodziny pozwanego wynosi ok. 1400 zł miesięcznie, a stałe miesięczne wydatki na koszty utrzymania przypadające na każdego z domowników wynoszą 770 zł miesięcznie. Sąd Apelacyjny uznał, że wysokość dochodów pozwanego nie uzasadnia udzielenia mu zwolnienia od kosztów sądowych w całości. Wskazał, że pozwany w trakcie postępowania sądowego toczącego się od 2018 r. powinien był liczyć się z powstaniem obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. W tym czasie był w stanie zgromadzić środki finansowe pozwalające mu na uiszczenie opłaty od skargi kasacyjnej w wysokości 2000 zł.

Pogląd Sądu Apelacyjnego, że pozwany jest w stanie uiścić część opłaty od skargi kasacyjnej był uzasadniony. Trafne co do zasady było również stanowisko Sądu Apelacyjnego, że pozwany mógł poczynić oszczędności w toku postępowania i powinien był liczyć się z powstaniem obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. Nie można natomiast podzielić oceny Sądu Apelacyjnego, że pozwany jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny uiścić opłatę od skargi kasacyjnej w wysokości 2000 zł. Należało uwzględnić, że dochody pozwanego, wynikające z otrzymywanej renty związanej z ciężkim stanem zdrowia, wynoszą ok. 1600 zł miesięcznie. Pozwany jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wysokość tych dochodów i stan zdrowia pozwanego nie pozwalały mu na dokonywanie znaczniejszych oszczędności. Pozwany po wniesieniu apelacji uiścił tytułem opłaty kwotę 800 zł, co w jego sytuacji stanowiło istotny wydatek i zmniejszyło możliwości finansowe pozwanego. Wymaga jednocześnie

podkreślenia, że w postępowaniu apelacyjnym pozwany był zwolniony od opłaty od apelacji ponad kwotę 800 zł. Sytuacja majątkowa pozwanego w okresie pomiędzy uzyskaniem częściowego zwolnienia od opłaty od apelacji i złożeniem wniosku o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej nie uległa poprawie. Z tego względu brak było uzasadnionych przesłanek do przyjęcia, że istnieją podstawy do pobrania od pozwanego znacząco wyższej opłaty od skargi kasacyjnej niż opłaty od apelacji.

Uzasadniało to uznanie zażalenia za uzasadnione i uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.